

Wstęp

Bezpieczeństwo społeczne jest jedną z podstawowych dziedzin bezpieczeństwa narodowego. Współcześnie wartość ta i potrzeba nabiera szczególnego znaczenia, gdyż brak bezpieczeństwa odczuwany przez dzieci, niepełnosprawnych, seniorów, przewlekle chorych a także wszystkich obywateli implikuje działania patologiczne skierowane na te grupy. Każdy zdrowy psychicznie człowiek chce czuć się bezpiecznie w szkole, w pracy, w domu, w miejscu publicznym oraz posiadać gwarancje pracy zgodnej ze swoimi możliwościami i aspiracjami, otrzymywać na czas emeryturę, rentę, przyznane zasiłki, opiekę i ochronę.

Człowiek jako istota społeczna odczuwa potrzebę życia z innymi ludźmi. Życie z innymi ludźmi, to wzajemna akceptacja, tolerancja, szacunek, pomoc i tworzenie wzajemnego bezpieczeństwa. Pisząc o bezpieczeństwie społecznym warto zwrócić uwagę na przymiotnik „społeczny”, który bezpieczeństwo zawęża do spraw związanych z zaspokajaniem potrzeb ludzi, uwzględniając nierówności pomiędzy nimi. Społeczny znaczy tyle co ludzki, dotyczący ludzi, związany z ludźmi.

W książce tej, bezpieczeństwo traktowane jest jako wolność od zagrożeń, ale również istnienie realnych gwarancji pełnego rozwoju człowieka. Bezpieczeństwo to również pierwotna, egzystencjalna i naczelna potrzeba i wartość każdego człowieka, grupy społecznej i państwa warunkująca przeżycie i rozwój. Z kolei bezpieczeństwo społeczne, definiowane jest jako jedna z kategorii bezpieczeństwa narodowego, oznaczające ochronę egzystencjalnych podstaw życia ludzi, zapewniających możliwości zaspokajania materialnych i duchowych potrzeb, realizację aspiracji życiowych, ochronę zdrowia oraz gwarancji emerytalno-rentowych. Współczesne bezpieczeństwo społeczne uwarunkowane jest wieloma czynnikami, takimi jak: charakter narodowy Polaków, aspekty tożsamościowo-kulturowe, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, poziom kapitału społecznego, wyzwania demograficzne, migracje zarobkowe, poziom edukacji, ochrona zdrowia, polityka ekologiczna.

Głównym celem przedstawionych treści w niniejszej pracy jest: przedstawienie różnych aspektów bezpieczeństwa społecznego i czynników je determinujących, ukazując zagrożenia stanu bezpieczeństwa i wyzwania jakie należy podejmować chcąc utrzymać i umacniać bezpieczeństwo w ujęciu politycznym, społecznym i kulturowym.

Aby osiągnąć główny cel pracy sformułowano następujące problemy:

1. Czym jest bezpieczeństwo społeczne i w jakim stopniu czynnikami determinującymi ten stan są: charakter narodowy Polaków, aspekty tożsamościowo-kulturowe, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, poziom kapitału społecznego, wyzwania demograficzne, migracje zarobkowe, poziom edukacji, ochrona zdrowia i polityka ekologiczna?
2. Czym jest stres i stres w pracy zawodowej, jakie są jego przyczyny i skutki oraz sposoby przeciwdziałania temu zjawisku w pracy?
3. Jaką wiedzę o narkomani, uzależnieniu i toksykomani posiadają dzieci, młodzież i rodzice, jaka jest klasyfikacja narkotyków i miejsce w życiu dzieci i młodzieży?
4. Jakie są współczesne poglądy na agresję, jakie są uwarunkowania społeczno-kulturowe agresji wśród dzieci i młodzieży oraz jakie opinie wyrażają badani rodzice na temat przyczyn, przejawów i sprawców agresji wśród dzieci szkół podstawowych oraz podejmowane działania przeciwko agresji i przemocy w szkole?
5. Czym jest mobbing w pracy, kto jest sprawcą a kto ofiarą, jakie są przyczyny i skutki mobbingu w pracy oraz jakie podejmuje się sposoby przeciwdziałania temu zjawisku w pracy?
6. Czym jest terroryzm, jakie są jego źródła i skutki, które organizacje powstały aby prowadzić działalność terrorystyczną, jaki jest poziom bezpieczeństwa społecznego w Polsce oraz jakie są prawnomiędzynarodowe regulacje dotyczące zwalczania terroryzmu?
7. Czym jest przemoc, przemoc w rodzinie, przemoc domowa, jakie są rodzaje, formy, typy i skala przemocy w rodzinie w Polsce, kto jest sprawcą a kto ofiarą przemocy w rodzinie oraz jakie podejmowane są działania przeciw przemocy w rodzinie?

Praca została przygotowana w oparciu o najnowszą dostępną literaturę drukowaną i elektroniczną oraz wyniki badań empirycznych przeprowadzonych wśród studentów Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I (dawniej Wyższa Szkoła Pedagogiki i Administracji) w Poznaniu i Filii w Nowym Tomysłu. Kilka spośród prezentowanych w tomie tekstów zostało opublikowanych, co zaznaczono przy poszczególnych tytułach.